

IZ SLAVNIH DNI PARTIZANSKIH BORB

Čez Doberdob

Kje pravzaprav leži Doberdobsko jezero, tega nisem vedel; stluti pa sem, da je blizu. Tedaj sem se spomnil stare pesmi, ki jo prepevajo naši ljudje še sedaj, čeprav je minilo že toliko let od dogodkov, ki so jo porodili: »Oj Doberdob, slovenskih fantov groba, že ko sem zapustil okolič Trčica, sem tu pa tam opazil sledove iz prve svetovne vojne in nehoti se mi je

Vladimir Renda

misel vračala na grozote, ki so jih ti naši kraji, slovenski, tržni in neomajni strel krakega kamenja, pretrpeli v prvi svetovni vojni.

Da, misel se je vračala nazaj v preteklost, katere nisem pravzaprav poznal iz lastnih izkušenj. Toda sedanost je bila še strašnejša. Takrat se je vihar ustavil na zadnjih obronkih Krase, tam kjer se nenekamen in se začne rodovitna nižina, sedaj pa se je raztegnil čez vso našo zemljo. In vendar vseh ter grozot ni bilo čutili tistega decembra, ko je voz, s katerim sem se peljal, poskakoval po trdi kraški poti mimo Jamelj, se vzpenjal po pobočju iznad te vasice, ki se danes nahaja v Italiji. Mirno jutro ni dalo slutiti, da se posod skriva smrt, da izza vsakega kamna, vsakega grama, lahko odjekne zategel rafal.

Nisem bil sam. Zraven mene je sedel mlad fant, mnogo mlajši od mene, Bleki. Misli pa sem, da je zelo izkušen. In to me je navdajalo z zaupanjem. Saj je, sodeč po njegovih besedah, doživel že precej borb in se tudi take poti ni spogel ustrašiti. Ko se danes spominjam najinih pogovorov na poti in še prej — prejšnjega večera v majhni gostilni v Ronkah, kjer so me izročili njemu v roke —, vidim koliko je bilo tedaj še nanižanih, razenja in nerazumevanja.

Kakšne razlike med lepim, sončnim decembrskim dnem, in grobo tinito, ki glada v mučeniški kraj selskega poveljstva. Tam sem se prikril z roko datalni grozot vojne. Drug pri drugem je letalo pot borcev tržanskega bataljona, ki so jih prejšnjega dne pokosili esesovski mitaljeji. Mir in tinita tudi tukaj, med temi štirimi strelami, kjer se čakalo na poslednjo pot pet mladih ugaslih fantov. Od kje so bili? Ne, kjer iz južne Italije; umrli so daleč od svojega rojstnega kraja. Morda tedaj niso niti dobro vedeli za kaj so umrli? Nevednoma pa so vsaj podzavestno čutili vso veličino te borbe.

Spomnil sem se pogovora z mladim republikancem nekaj dni prej na železniški postaji esalo Panigales v Bologni. Zunanje je bila noč, policijska ura je bila zgodaj in na postaji je bilo polno ljudi. Nemci so se začeli ustanovljati. Musolinijeve janičarje in tudi tega mladega fanta je doletelo, da so ga oblekli v fašistično uniformo. Upal je, da se bo nekako prebil skozi vse nevarnosti vojne, nekeje v zaščiti. Ne, nobenega borbenega znanost ni čutil! Njemu je bilo vseeno kdo zmaga. »Salvare la patria« — rešiti ko, to, to je bilo njegovo gesto. In po raznih italijanskih postajah, po ulicah, kasarnah, je bilo nedvomno, nešteto njegovih prijateljev, ki so enako mislili in delali.

Ta petorica, ki je ležala tistega decembrskega dne pred menoj v selski mučeniški, najbrž ni mislila tako. Saj je marsikateri italijanski vojak, ki se je rešil po zlomu tinito, raje odšel v notranjost svoje domovine, ker se mu je zdelo partizansko življenje pretežko in nevarno, in je odšlo ali podzavestno mislil, da bi mu bilo tudi v okupatorski vojski v najslabšem primeru življenje lažje. Ti so pa ostali. Kakor so se tudi umrli nekateri, ki so jih republikanci ujeli, a so jim kasneje ušli, ko so jih že preoblekli v fašistične uniforme.

Mučno tinito je presegal glas mojega spremljevalca Blekija. Govoril je z zanosom in na lezečih truplih prisegal, da jih bomo muševali. Kaj takega se nisem nikoli slisal! Občudoval sem tega mladega borca, ki je tako močno čutil tovarštvo.

In potem — začel je življenje v bataljonu. Videl sem, kako je moj spremljevalec predal 25 pušk, ki jih je pripeljal izga sovražniških hiš, ki mu je navedel naj se vrne v nižino in likvidira laškarizirane, ki so jih esesovski vojski je strumeno komandant in mu zagotovil, da se ne vrne, dokler ne izpolni naloge.

Nisem ga več videl. Srečen sem in zadovoljen, da mi je videl več, žal pa mi je za desetine in desetine naših čisti pobili, za številne kraške hiše, ki so jih ti sodobni vandali pogabili, in žal mi je za tebe, Gipi (ne vem kako so ti doma rekli), dalmatinski

Slepi lokostrelci

Med zuborenjem ostalih udeležencev tekme, ki se pogovarjajo, se sliši stalno brenčanje električne naprave. Ed stoji mirno ko kip. Lok se sproži, puščica frei po zraku in se zarije naravnost v črno jedro tarče. To je videl samo voditelj 198. skupine ameriških skavtov, kajti vsi njeni pripadniki, ki so bili prisotni skupaj z Edom, čigar puščica je ravnokar zadela tarčo, so slišali samo krepki udarec, ker so slepi.

Električno napravo za merjenje so si izmislili slepi fantje 198. skupine ameriških skavtov New Yorka sami. Na enem koncu strelišča so zabili drog s tarčo in električno napravo, ki brenči, dokler jo obseva žarek, ki prihaja z droga na nasprotnem koncu strelišča, ki ga oddaja spet druga električna naprava. Na loku je posebna kovinska ploščica. Cim doseže lok, ki ga dviga slepi lokostrelci, višino žarka, ki vodi naravnost v tarčo, prekine na njem pričvrščena kovinska ploščica žarek. Električna naprava v tarči naenkrat utihne in s tem opozarja slepega lokostrelca, da je puščico pravilno usmeril.

Slepi lokostrelci na izletu.

(Nadaljevanje na 4. strani)

BREZ TEŽAV LAHKO GEOFIZIKI PREIŠČEJO DO 25.000 KVADRATNIH KILOMETROV NA MESEC

S pomočjo magnetomera in letala odkrivajo bogate rudnike kar iz zraka

Do sedaj so odkrivali ležišča rudnin le na osnovi zelo težavnih, napornih in dragih preiskav na zemlji. Sedaj pa so aparate obesili kar na letalo, kjer se izsledki beležijo avtomatično

Magnetometer je naprava za merjenje sprememb na magnetnem polju zemeljske površine. Različne sestavine in lege vrhnjih plasti zemeljske oble so čisto vzrok, da se magnetno polje prekinja. Na podlagi točne slike magnetnega polja določenega kraja lahko geologi in geofiziki sklepajo na rudna ali petrolejska ležišča pod zemeljsko skorjo. Magnetometer za magnetne izvide po zemeljski površini je naprava z magnetnimi iglami in posebnimi utežjem, ki povečuje občutljivost aparata.

Leta 1936 je ruski geofizik A. Logač prvič obsejal na letalu naveden magnetometer. Med drugo svetovno vojno so merilno napravo vedno bolj prilagajali letalom. Magnetometer med poletom zaznava spremembe magnetne sile vrhnjega magnetnega polja in tako daje celoten pregled in prikazuje posebnosti magnetnega polja določenega kraja namesto nepopolnih magnetnih podatkov, ki jih zbirajo po površini zemlje izvedenih brez letala. Če leti letalo v višini 100 do 450 metrov, ki je za magnetne izvide običajna, tedaj sploh ne reagira magnetometrom na krajevne magnetne motnje, ki čisto navadajo izvedence do napadnih zaključkov.

S takimi letali so doslej, že raziskali 650.000 kvadratnih kilometrov zemeljske površine od prostranih ledenikov Alaske tja do pekočih travnatih planjav ob Mehikiškem zalivu, od ognjenikov na Aleutskih otokih tja do močvirnatih pragozdov Venezuele. Med najvažnejša raziskavanja spadajo magnetni izvidi na srednjemorskem otočju Bahamas. V ma-

Dijaska Matica opravlja veliko kulturno, narodno in socialno delo. Mi vsi smo ji dolžni pri tem plemenitem delu pomagati. Zato poslanimo njeni člani in zbiramo prispevke za Dijasko Matico.

ko, da je bilo silno težavno z aparati na letalu točno ugotoviti njegovo navpično in vodoravno lego z astronomskimi sredstvi. Zato je bilo letalcu na krmlju izvidniškega letala DC-3, iz katerega so raziskovalci področje, skoraj nemogoče rešiti svojo nalogo da leti po koordinacijski mreži pet kvadratnih kilometrov, ki dopuščajo različne kvečjemu 50 metrov. Za to pa je potrebno, da krmal letala lahko točno ugotovi smer, v kateri leti.

K sreči so se spomnili, da je pri tem zelo uporaben tako imenovani sistem »Šorana«, ki je med zadnjem ugotovo zelo dobro obnesel, ko so z radar-skimi napravami iz letal dognali nevidne tarče, ki so jih bombardirali iz zraka. Vse področje otočja Bahamas so na-

zemljevidu pokrili s koordinacijsko mrežo, ki jo so povezali s severnoameriško zemljemersko mrežo. V bližini predhodno določenih točk so postavili shoranove radarske postaje in tako lahko ugotovili smer letala, ki je z magnetometerom raziskovalo bagnetno polje otočja Bahamas.

Dve ladji oddaljeni 50 kilometrov druga od druge sta omogočili posadki izvidniškega letala, da je na površini 6.200 kvadratnih kilometrov, ki jo je z magnetometerom raziskovala, vselej lahko trigonometrično ugotovila, kje se nahajata. Obe ladji sta se vedno v isti medsebojni razdalji po potrebi premikali in sledili raziskovalcem, dokler niso preiskali vsega področja.

Zanimivo je, da igra magnetometer ravno tako veliko vlogo pri iskanju podmornic kot radar pri bombardiranju med vojno. Letalo, ki je raziskovalo otočje Bahamas, je imelo radarski sprejemnik in oddajnik iste vrste »Šorana«, ki sta ga vodila v določeni smeri. Ker letalo ni razpolagalo s potrebnimi meterskimi podatki, da bi lahko po njih uravnali barometrski višinomer so na njemu pričrtili radijski višinomer, ki je stalno zabeleževal višino letala. Tako je posadka letala razpolagala s tremi prostornimi podatki, dvema za ugotavljanje vodoravnega položaja in z enim za njegovo višinsko lego. Te podatke so potem vskladili s podatki magnetomera.

Izvidni sprejemnik magnetomera visi pod letalom v posodi iz plastične snovi na 30 metrov dolgem električnem vo-

du, ki ga spaja z elektronsko napravo v notranjosti letala. Izvidni sprejemnik magnetomera je žični zvitek iz posebnih železnih zlitin. Z izmeničnim električnim tokom zasledujejo v notranjosti letala njegove magnetne spremembe tisočkrat v eni sekundi. Znaki, ki jih daje izvidna naprava magnetomera in ki točno odgovarjajo magnetnemu polju področja, nad katerim leti letalo, gredo po kablju in skozi razne povezovalne do aparata, ki jih v letalu registrira. Tako dobivamo nepretrgane podatke o vseh spremembah magnetnega polja, nad katerim leti letalo.

Petrolejska ležišča na primer ponazorje magnetometer z bolj debelo in zaokroženo črto na papirju, ker niso magnetna, nad katerim leti letalo, gredo po kablju in skozi razne povezovalne do aparata, ki jih v letalu registrira. Tako dobivamo nepretrgane podatke o vseh spremembah magnetnega polja, nad katerim leti letalo.

Pri izvidih zemeljske površine bolj enostavnega značaja, se letala za magnetne izvide poslužujejo filmskih aparatov namesto radarskih naprav po shoranovem sistemu. V tem primeru filmajo iz letala področje, ki ga preletijo, in snemajo na 35 milimetrski 120 metrov dolgi film 200 metrov širok in 650 kilometrov dolg odsek zemeljske površine. Podatke teh filmov vskladijo potem

OB ZASEDANJU EKONOMSKO SOCIALNEGA SVETA
VPRAŠANJE SVETOVNEGA
GOSPODARSKEGA RAVNOTEŽJA

Združenih države Amerike so sedaj posebna sila, saj imajo v rokah več kot dve tretjini industrijskih kapacitet sveta - Prav tu je skrito vprašanje gospodarskega ravnovesja, ker ameriški gigant duši gospodarski razvoj ostalih dežel

Na zasedanju Ekonomsko socialnega sveta, ki je te dni v Zenevi, je šef kubanske delegacije, ambasador Portuondo izjavil, da je bila Kuba v povojnih letih prisiljena zmanjšati proizvodnjo sladkorja za milijon sedem sto tisoč ton, ker ni našla kupecv na svetovnem trgu. Medtem ko so ljudje v Indiji umirali od lakote je Kuba trpela zaradi brezposelnosti, ki je nastopila zaradi zmanjšanja proizvodnje sladkorja. Ta kratka epizoda, ki je samo majhen znak svetovne gospodarske neuravnovesitosti, je zadosten razlog, da se svet zamisli nad sedanjo strukturo svetovnega gospodarstva ter nad problemom svetovne delitve dela in dohodkov.

Celokupna proizvodnja in dohodek v svetu se danes delita tako, da odpade na ZDA polovica, na vso Zahodno Evropo pa samo ena tretjina

svetovne proizvodnje in dohodka. Ostala šestina pa odpade na vso ostalo površino našega planeta. Toda to še ni vse. Samo ZDA imajo danes več kot dve tretjini vseh industrijskih kapacitet in več kot tri četrtine vseh investicijskih možnosti v svetu. Hkrati so ZDA udeležene v svetovni trgovini s 17,22 odst. (v izvozu z 19,73 odst. in v uvozu 14,87 odst.). Te številke kažejo, da so ZDA v današnjem svetovnem gospodarstvu postale posebna sila in da je od njihovega razvoja v veliki meri odvisen tudi razvoj vsega ostalega sveta.

Toda problem svetovnega gospodarstva ni samo v tem, da so ZDA velikanska ekonomska sila v nasprotju z vsem ostalim svetom, ki predstavlja v resnici le morje siromaštva. Problem je predvsem v tem, da taka neuravnovesenost onemogoča kakršen koli uspe-

šen svetovni ekonomski razvoj. Ameriški gigant namreč posredno ali neposredno duši gospodarski razvoj ostalih dežel v svetu. Danes se srečujemo s problemom dolarskega deficita, ki znaša vsako leto nekaj milijard dolarjev, s problemom raznih zunanjetrgovskih omejitev, ki jih uvaja večina dežel v svetu v svojo obrambo, s problemom deviznih kontrol, raznovrstnih deviznih tečajev itd. Toda kakorkoli obradamo in pretresamo te probleme, vedno naletimo na temeljni problem, na osnovno neuravnovesenost v svetovnem gospodarstvu.

Ameriški izvoz predstavlja skoraj 20 odst. celotnega svetovnega izvoza, toda hkrati je to samo okrog 5 odst. ameriškega nacionalnega dohodka. To pa je tisto dejstvo, ki povzroča nestabilnost današnjega sveta. Samo majhno zmanjšanje ameriškega izvoza, ki bi lahko nastopilo kot posledica notranje gospodarske krize, bi imelo mnogo težje posledice v inozemstvu kot v Ameriki sami. Vsak odstotek, za katerega bi se zmanjšal ameriški nacionalni dohodek, bi pomenil po cenitvah belgijskega delegata v ECOSOC Masoina nič manj kot 20 odst. zmanjšanja v ameriškem uvozu, to pome-

ni, da bi inozemstvo dobilo 20 odst. manj dolarskih deviz in da bi bilo prisiljeno za toliko vsoto zmanjšati svoj uvoz iz ZDA. Če pa bi do takega pojasa prišlo, potem bi se širil kot verižna reakcija. Po mnenju strokovnjakov, ki so pisali študijo »Čere za svetovno ekonomsko stabilnost«, bi pomenila samo lahna kriza v ZDA, podobna tisti iz leta 1937 ali 1949, pravo katastrofo.

Problem torej ni toliko v veliki ekonomski sili ZDA, ampak v strukturi ameriškega gospodarstva, ki ne deluje pozitivno na povezovanje svetovnega gospodarstva, temveč prav nasprotno pospešuje njegovo desintegracijo. Nekdaj, ko je bila še Velika Britanija vodilna sila v svetovnem gospodarstvu, je bila njena gospodarska struktura taka, da je predstavljala »industrijsko delavnico sveta« (Lenin) in da se je svetovno gospodarstvo lahko razvijalo na njeno »žvižgi in pusti drugi živeti. Da bi bila ta trditve bolj jasna, je treba napraviti kratko primerjavo strukture današnjega ameriškega gospodarstva s strukturo angleškega iz časov, ko je bila ta še gospodar svetovne ekonomije:

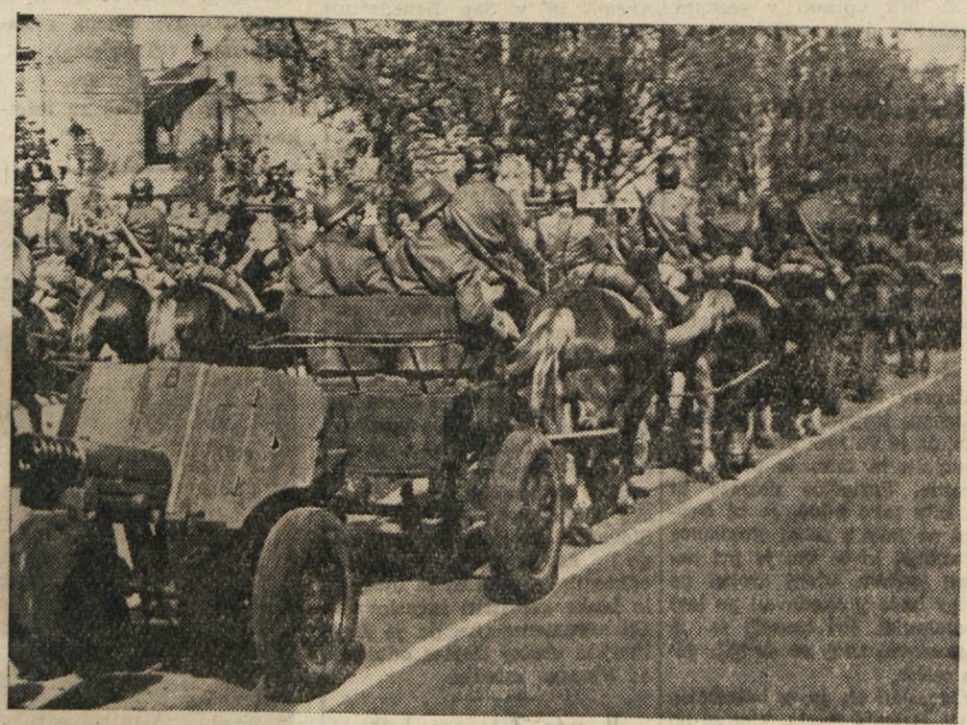
	ZDA 1947 (milijonov dolarjev)	Anglija 1911 (milijonov funtov)
Neto nacionalni dohodek	202.600	1.988
Neto investicije	24.100	414
Izvoz	16.022	454
Uvoz	6.947	577
Trgovinska bilanca	9.975	- 123
Plačilna bilanca	8.700	194

Gornja primerjava nam odkriva problem, Anglija je bila v svojem času dežela z deficitom v trgovinski bilanci, kar pomeni, da je več uvažala kot pa izvažala. Na ta način so druge dežele prišle do valute, s katero so plačevale svoje neblagovne dolgeve. Medtem ko je bil angleški izvoz večji, kot pa so bile domače investicije, pa današnje ameriške domače investicije daleč presega izvoz. Medtem ko je uvoz predstavljal 30 odst. angleškega nacionalnega dohodka, predstavlja današnji ameriški uvoz le okrog 4 odst. nacionalnega dohodka.

Amerika je zaradi določenih zgodovinskih pogojev dosegla

na koncentracijo ekonomske moči na eni strani in koncentracijo siromaštva na drugi postaja največja ovira za nadaljnji razvoj svetovnega gospodarstva. Na eni strani se kopiči blago, proizvajalne sredstva in proizvajalne možnosti, na drugi strani pa ljudje umirajo zaradi pomanjkanja sredstev za proizvodnjo in plačilnih sredstev za najnujnejši uvoz.

Neuravnovesenost svetovnega gospodarstva postaja predmet vse večje zaskrbljenosti ekonomistov in politikov. Ameriška pomoč inozemstvu je v preteklih letih v glavnem skrila dolarski deficit in preprečila katastrofalno zmanjšanje zunanje trgovine v svetovnem gospodarstvu. Toda od kar vodilni politiki republikanske stranke vse odločne nastopajo proti raznim oblikam pomoči inozemstvu, postaja problem svetovne gospodarske uravnovesitosti vse bolj oster. Ekonomsko socialni svet OZN razpravlja na tem zasedanju tudi o problemu svetovnih monetarnih rezerv, ki je v resnici samo del širšega problema svetovnega gospodarskega ravnotežja. Poležaj na področju monetarnih rezerv je namreč docela kritičen. Monetarne rezerve služijo sedaj kot mednarodna trgovina ne poteka več na temelju zlatega standarda, za izravnavo razlik, ki bi v neki deželi nastale med njenim uvozom in izvozom. Monetarne rezerve naj bi torej z drugimi besedami pokrivale deficite v plačilni bilanci. Deficite v plačilni bilanci lahko danes pokriva bodisi z zlatom ali kakšno drugo koncentribilno valuto. Svetovne zaloge monetarnega zlata nudijo na prvi pogled kaj zadovoljivo sliko, kajti današnji svet razpolaga s 35.150 milijonov dolarjev monetarnega zlata, medtem ko je leta 1929 imel samo 9800 milijonov dolarjev. Toda ta slika je samo privid, na kajti ZDA držijo v svoji rezervi monetarnega zlata, kar je okoli 80 odst. vseh svetovnih zalog. V razdobju od 1929—51 so se ameriške rezerve povečale za šestkrat, zlate rezerve vsega ostalega sveta pa v istem razdobju samo dvakrat. Podoben je položaj tudi glede svetovnih monetarnih rezerv (ki predstavljajo količino monetarnega zlata in konvertibilnih valut v rezervnem fondu). Od 1929 do 1951 so se svetovne rezerve povečale približno štirikrat (od 12.900 na 53.600 milijonov dolarjev), če pa tu ne upoštevamo ZDA, potem so se povečale zaloge samo dvakrat (od 9150 na 22.900 milijonov dolarjev). Monetarne rezerve so namenjene za nevtralizacijo raznih nihanj, ki nastopajo v zunanji trgovini neke dežele. Višina monetarnih rezerv dobí svoj smisel žele,

Artillerija na paradi Jugoslovanske ljudske armade. Gorski topovi, katere vidimo na sliki, so domači izdelki.

Konferenca partije v škofovi rezidenci

(Iz knjige Vladimira Dedijera o življenjepisu maršala Tita, ki je pred kratkim izšla v slovenščini)

4.

V Zagrebu org. zelo dobro napreduje. Mladini se je posrečilo prodreti v nekatera najvažnejša podjetja, kakor na primer v železniško delavnico. Prav tako se je part. v tem podjetju posrečilo aktivizirati stare člane, ki so zdaj privolili v delo. Tovariši so se tam počasi že otresli strahu pred vključevanjem novih članov in aktiviziranjem starih, ko pa še sem mogel videti, kajti kolikor sem mogel videti, je tam še dokaj veliko število ljudi, za naj org., ki bi jih mogli in smeli pritegniti k delu...

Stupici, V Sloveniji je Tito hkrati tudi reorganiziral Pokrajinski komite, V pismu CK z dne 13. septembra 1934 pravi Tito med drugim: »Dragi prijatelji! Prejel sem vaše napotke in meni namenjeni pismi, in sicer dvije, eno tu, eno pa v Zagrebu. Z ljudmi sem se povezal, se seznanil s pripravami za (svatbo) in dal napotke. Za bodoče vodstvo PK sem se tu že spoznal, novi ljudje bodo, ne kompromitirani, in sicer trije delavci in dva intelektualca... (Svatba) bo tu pripravljena boljše, kakor v Zgbu, ker so gradivo obravnavali na okrožni (svatbi) in jaz osebno mnogo pričakujem od pokrajinske (svatbe)...

Partijska konferenca za Slovenijo, ki je bila v drugi polovici septembra 1934, se je sestala v poletni rezidenci ljubljanskega škofa Rožmana, kajti deset kilometrov severno od Ljubljane. To je velika, na samem stoječa hiša, zunaj mesta, do nje pa so prišli po pošto škofa Rožmana. Ta mož

Polni list tovariša Tita na ime kanadskega državljana Spiridiona Mekasa, izdan 20.12.1927.

je bil v dokaj napetih odnosih s škofom in le-ta ga je ostranil na to svoje posestvo, da ga v Ljubljani ne bi preveč oviral.

Te konference se je udeležil tudi Tito. Vseh delegatov na konferenci je bilo kakih 30. Konferenca je trajala dva dni in dve noči. Vsi delegati so spali in se hranili v dvorcu. Škofov polbrat je po vseh predpisih serviral kosilo in večerjo v veliki jedilnici. Tu so bili beli namizni prtji, kristalne čaše, krožniki s škofovim grbom. Škofov polbrat je osebno stregel pri mizi in vpriljo vseh nenehoma posoval svojega polbrata škofa.

Tako se je vršila tudi ta konferenca vzlic zelo hudi mu teroru po vsej Sloveniji. Policija je tam zasledovala ne le komuniste in ljudi, ki so bili osumljeni, da so komunisti, marveč je sistematično spremljala tudi življenje delavcev v vseh podjetjih.

Konferenca je bila posebno važna za nadaljnjo politično dejavnost Partije v Sloveniji. Na njej je bilo sklenjeno, da se mora Partija takoj lotiti množičnih akcij, upostavitve enotnosti delavskega razreda in organiziranja boja širokih ljudskih množic pod vodstvom proletarske avantgarde, proti diktaturi, za demokracijo, za svobodo, za nacionalne pravice, za boljše življenje.

Na tej konferenci se je Ti-

to prikrat sestel z Edvardom Kardeljem, ki je v začetku leta 1932 prišel iz zopora in je potem aktivno delal v Partiji. Tega srečanja se Tito spominja takole:

»Zame je osnovni kriterij za spoznavanje ljudi njihovo vedenje pri delu. Za oceno ljudi je glavno, ali so dobri revolucionarji in ali vneto delajo, ali pa delajo birokratsko. Jaz ocenjujem človeka po tem, ali frazira, ali ga vsaka malenkost ljubi, ker so na jeziku zelo veliki revolucionarji. Zato sem zmeraj upošteval vestnost človeka pri delu.

Tovariš Kardelj je bil tih, miren človek. Toda prav tu, da je bil uravnovesen in mirna, je napravilo name dober vtis. Tu je bil pošten revolucionar v tistih časih, ko so bili mnogi tako zelo pokvarjeni s frakcionizmom. Na isti konferenci sem prvič srečal tudi tovariša Kidriča. Tudi on je napravil name dober vtis.

Takoj po tej konferenci so Tita pozvali, naj pride na Dunaj referat CK. Na Dunaj je prišel brez velike težave. Tam ga je čakalo zelo mnogo dela. Razen intenzivnega dela v CK je Tito tam pisal članke in referate o večjem številu vprašanj, posebno važnih za revolucionarno prakso Partije v domovini. Napisal je referat o organizaciji delavskih združenj, v katerem je najprej prikazal shemo organiza-

cijske strukture teh čet, potem pa pojasnil način, kako je treba biti boj, Tito so zaupali te naloge, ker so mislili, da je med vsemi ljudmi v CK v teh vprašanjih najbolj izkušen. Iz zapisnikov se CK KPJ je videti, da je Tito prisostvoval sejam 23. septembra, 25. septembra ter 1. in 4. oktobra 1934. Na prvi seji, 23. septembra, so sklenili, da bo Tito napisal poročilo o partijski konferenci v Sloveniji in da bodo to poročilo obravnavali na prihodnji seji. Sklenili so tudi, naj Gorkič in Tito pripravita načrt za državno konferenco. Tito so dali posebno nalogo, naj pripravi poročilo o delavskih zaščitnih četah.

Na seji 25. septembra je dobil Tito nalogo, naj napiše članek »Dolžnosti komunistov v zaporih in kazniščnicah«. Gorkič in Tito so naročili, naj zredigirata pismo Pokrajinskega komiteja za Slovenijo ob pripravah na novo stavko v velikem premovalniškem Trbovlju, v katerem je bilo zaposlenih več tisoč delavcev.

Na tretji seji 1. oktobra 1934, so Tita, kakor je videti iz zapisnika, zaupali nalogo, naj sestavi osnutek napotkov o antiliterarnem delu v Jugoslaviji. Na isti seji so obravnavali tudi delo v sindikatih.

(Nadaljevanje sledi)

ŠPORTNI DNEVNIK

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO – UREDNIŠTVO: ULICA MONTEČI št. 6 III, nad – Telefon številka 93-808 in 94-638. – Poštni predal 502. – UPRAVA: ULICA SV. FRANCISKA št. 30 – Telefonska številka 73-38 – OGLASI: od 8. do 12.30 in od 15.18 – Tel. 73-38 – Cene oglasov: Za vsak mm viskine v širini 1 stolpa tržgowski 60 finančno upravnih 100, osmrtice 90 lir – Za FLRJ za vsak mm širine 1 predal – Cena razpisov od 25. din. – Tiskarski zavod ZIT – Podružn. Gorica UL. S. Pellico I-II. Tel. 33-82 – Rokopisi se ne vračajo.

NAROCNINA: Cong A: mesečna 300, četrtletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 lir, Fed, ljub, repub, Jugoslavija: Izvod 10, mesečno tekoči račun za STO ZVU Založništvo tržaskga tiska Trst II.5374 – Za Jugoslavijo: Agencija demokratskega inozemskega Ljubljana Trg revolucije 19 tel. 20-009 tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 606 - T. 892 - izdaja Založništvo tržaskga tiska D.ZOZ.